

Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την Πρόληψη και Καταπολέμηση της Βίας στην Οικογένεια (2017-2019)

Εισαγωγή

Από την ανάληψη της Προεδρίας από το Νίκο Αναστασιάδη, η Κυβέρνηση έχει θέσει μεταξύ των προτεραιοτήτων της, την πρόληψη και καταπολέμηση της βίας στην οικογένεια σε όλους τους εμπλεκόμενους τομείς του κράτους και της κοινωνίας. Στα πλαίσια του πιο πάνω στόχου, το Υπουργείο Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Συμβουλευτική Επιτροπή για την Πρόληψη και Καταπολέμηση της Βίας στην Οικογένεια) προχώρησε στην ετοιμασία του νέου Εθνικού Σχεδίου Δράσης για την Πρόληψη και Καταπολέμηση της Βίας στην Οικογένεια (2017-2019), το οποίο διαδέχεται το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την Πρόληψη και Καταπολέμηση της Βίας στην Οικογένεια (2010-2013). Το νέο Εθνικό Σχέδιο Δράσης εγκρίθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο (ημερ.25.05.2017 και Αρ. Απόφασης 82.656) για τα έτη 2017-2019.

2. Το νέο Εθνικό Σχέδιο Δράσης είναι στοχευμένο και επικεντρώνεται σε βασικούς στόχους προτεραιότητας και μπορεί να υλοποιηθεί στα πλαίσια των οικονομικών και διοικητικών δυνατοτήτων του κράτους.

3. Το νέο Εθνικό Σχέδιο Δράσης αναγνωρίζει την έμφυλη διάσταση της βίας στην οικογένεια και επιχειρεί να ενσωματώσει τη διάσταση της ισότητας των φύλων, καθώς και μια θυματοκεντρική προσέγγιση στην καταπολέμηση του φαινομένου.

4. Για την εκπόνηση του νέου Εθνικού Σχεδίου Δράσης λήφθηκαν υπόψη τα πιο κάτω:

- Η Έκθεση Αξιολόγησης του πρώτου Εθνικού Σχεδίου Δράσης για την Πρόληψη και Καταπολέμηση της Βίας στην Οικογένεια (2010-2013), η οποία διεξήχθη το 2014 και κάλυπτε την περίοδο 2010-2013. Η υλοποίηση της εφαρμογής του πρώτου Εθνικού Σχεδίου, παρά τις όποιες δυσκολίες που παρουσιάστηκαν, συνέβαλε καταλυτικά στην πρόληψη και καταπολέμηση του προβλήματος της βίας στην οικογένεια στην Κύπρο. Από την Έκθεση Αξιολόγησης διαφάνηκε ότι η Κύπρος έχει επιτελέσει σημαντικό έργο στον εν λόγω τομέα τα τελευταία χρόνια, αφού χαρτογραφήθηκε για πρώτη φορά σημαντικός αριθμός δράσεων που έχει υλοποιηθεί τόσο στον κυβερνητικό/δημόσιο τομέα, καθώς και στην κοινωνία ευρύτερα.

Παρόλα αυτά, η Έκθεση Αξιολόγησης του πρώτου Εθνικού Σχεδίου Δράσης κατέδειξε, μεταξύ άλλων, τις ακόλουθες ανάγκες: α) ενίσχυσης της διατμηματικής συνεργασίας/

συντονισμού μεταξύ των εμπλεκόμενων φορέων, καθώς και της συνεχούς επιμόρφωσης των επαγγελματιών για τον αποτελεσματικό χειρισμό των περιστατικών βίας στην οικογένεια, β) ενσωμάτωση της διάστασης του φύλου στις πολιτικές (gender mainstreaming) σχετικά με την πρόληψη και καταπολέμηση της βίας στην οικογένεια, γ) δημιουργία Κεντρικής Τράπεζας Δεδομένων καταγραφής περιστατικών βίας στην οικογένεια, δ) 24ωρη λειτουργία γραμμής βοήθειας για τα θύματα βίας, ε) επέκταση των Καταφυγίων των θυμάτων βίας, στ) διεύρυνση και ενδυνάμωση της Συμβουλευτικής Επιτροπής Πρόληψης και Καταπολέμησης της Βίας στην Οικογένεια και ζ) έμφαση στην πρόληψη μέσα από τομείς που επηρεάζουν νοοτροπίες και αντιλήψεις, όπως είναι η εκπαίδευση και τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης.

- Τα ευρήματα της πρώτης παγκύπριας έρευνας με θέμα «Έκταση, Συχνότητα, Μορφές και Επιπτώσεις της Ενδοοικογενειακής Βίας κατά των Γυναικών στην Κύπρο» (2012)¹, που έγινε για τη Συμβουλευτική Επιτροπή για την Πρόληψη και Καταπολέμηση της Βίας στην Οικογένεια με επιχορήγηση του Εθνικού Μηχανισμού για τα Δικαιώματα της Γυναίκας. Σύμφωνα με τα ευρήματα της έρευνας:
 - Τουλάχιστον το 28 % των γυναικών του δείγματος ανέφεραν κάποιο είδος βίας : οικονομική βία: 19,4 %, συναισθηματική/ψυχολογική βία: 19,3 %, σεξουαλική βία: 15,5 %, και σωματική βία : 13,4 %, ενώ το 3 % των γυναικών ανέφεραν διακοπή της κύησης λόγω ενδοοικογενειακής βίας .
 - Το 57 % των γυναικών που δήλωσαν ότι έχουν πέσει θύματα βίας δεν το είχε αναφέρει σε κανέναν και μόνο το 30 % ζήτησαν βοήθεια.
 - Το 1/3 του δείγματος δήλωσε λίγο ή καθόλου ενημερωμένο σχετικά με τις υπηρεσίες που παρέχονται σε θύματα βίας στην οικογένεια. Μόνο 57% των γυναικών του δείγματος, ανέφεραν ότι γνωρίζουν την ύπαρξη της τηλεφωνικής γραμμής 1440 και της λειτουργίας του ΣΠΑΒΟ.
 - Μόνο 2% κατάγγειλαν το περιστατικό στην Αστυνομία.
- Τα Καταληκτικά Σχόλια του κοινοτικού χρηματοδοτικού Προγράμματος «PROGRESS» με θέμα «Παγκύπρια εκστρατεία για την καταπολέμηση/εξάλειψη της βίας κατά των γυναικών και κοριτσιών στην Κυπριακή κοινωνία» το οποίο ολοκληρώθηκε στις 15 Νοεμβρίου 2015. Το Πρόγραμμα «PROGRESS» πραγματοποιήθηκε από το Γραφείο Επιτρόπου Διοικήσεως και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων

¹ Η εν λόγω έρευνα διεξήχθη αφιλοκερδώς από τους Δρα Μάρθα Αποστολίδου, Δρα Πετρούλα Μαυρικίου και Δρα Σταύρο Πάρλαλη για τη Συμβουλευτική Επιτροπή Πρόληψης και Καταπολέμησης της Βίας στην Οικογένεια.

του ως Αρχή Ισότητας, σε συνεργασία με τη Συμβουλευτική Επιτροπή για την Πρόληψη και Καταπολέμηση της Βίας στην Οικογένεια, το Μεσογειακό Ινστιτούτο Μελετών Κοινωνικού Φύλου, και την Κυπριακή Ακαδημία Δημόσιας Διοίκησης. Η διετής εκστρατεία (2014-2015) συγχρηματοδοτήθηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, μέσω του κοινοτικού χρηματοδοτικού Προγράμματος «PROGRESS» και περιελάμβανε τη διοργάνωση μίας παγκύπριας εκστρατείας ενημέρωσης/ ευαισθητοποίησης στα Μέσα Μαζικής Επικοινωνίας (ΜΜΕ), καθώς και τη διοργάνωση μίας σειράς εκπαιδευτικών σεμιναρίων σε φορείς που, στα πλαίσια των καθηκόντων τους, μπορούν να έχουν προληπτική ή κατασταλτική συνδρομή στην καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών και των κοριτσιών στην Κύπρο. Τα εκπαιδευτικά σεμινάρια αποσκοπούσαν στην ευαισθητοποίηση των επαγγελματιών που εμπλέκονται στο θέμα της αντιμετώπισης περιστατικών βίας κατά των γυναικών και κοριτσιών, στη βελτίωση των γνώσεών τους για το ισχύον θεσμικό πλαίσιο και στην προώθηση της συνεργασίας μεταξύ τους. Στο πλαίσιο αυτό πραγματοποιήθηκαν 12 εκπαιδευτικά σεμινάρια που στόχευαν, ειδικότερα, στις ακόλουθες βασικές ομάδες: Αστυνομικούς, Λειτουργούς Υγείας (Γιατρούς, νοσηλευτές, ψυχολόγους), Εκπαιδευτικούς, Λειτουργούς Κοινωνικών Υπηρεσιών, Νομικούς, Λειτουργούς Μετανάστευσης και Εργασίας (σε περιπτώσεις που η βία ασκείται έναντι μεταναστριών), καθώς και σε Λειτουργούς των ΜΜΕ.

- Την Έκθεση του Ερευνητικού Προγράμματος «Ένα στα Πέντε» με θέμα «Ενίσχυση των εθνικών πολιτικών αρχών για την εξάλειψη της σεξουαλικής βίας κατά των παιδιών: Ένα έργο του Συμβουλίου της Ευρώπης που περιλαμβάνει πιλοτικές πρωτοβουλίες στην Κύπρο» (2015).
- Τα άλλα Εθνικά Σχέδια Δράσης, περιλαμβανομένων του Εθνικού Σχεδίου Δράσης για την Ισότητα Ανδρών και Γυναικών (2014-2017), του Εθνικού Σχεδίου Δράσης κατά της Εμπορίας Προσώπων (2013-2015), καθώς επίσης και Ευρωπαϊκές Νομοθεσίες και Πολιτικές, όπως η Ευρωπαϊκή Στρατηγική για την Ισότητα μεταξύ Ανδρών και Γυναικών (2010-2015), η αναπτυξιακή στρατηγική της Ευρωπαϊκής Ένωσης «Ευρώπη 2020» και το Ευρωπαϊκό Σύμφωνο για την Ισότητα των Φύλων 2011-2020.
- Τα Καταληκτικά Σχόλια της 6^{ης} και 7^{ης} Περιοδικής Έκθεσης της Κυπριακής Δημοκρατίας για την Εφαρμογή της Σύμβασης για την Εξάλειψη κάθε Μορφής Διάκρισης σε Βάρος της Γυναίκας (CEDAW) από την αρμόδια Επιτροπή των Ηνωμένων Εθνών (Γενεύη, Φεβρουάριος 2013). Στα Καταληκτικά της Σχόλια, η Επιτροπή CEDAW χαιρέτησε την υιοθέτηση του Εθνικού Σχεδίου Δράσης για την Πρόληψη και Καταπολέμηση της Βίας

στη Οικογένεια και τη διεξαγωγή της πρώτης παγκύπριας έρευνας με θέμα «Έκταση, Συχνότητα, Μορφές και Επιπτώσεις της Ενδοοικογενειακής Βίας κατά των Γυναικών στην Κύπρο» (2012) που έγινε για τη Συμβουλευτική Επιτροπή για την Πρόληψη και Καταπολέμηση της Βίας στην Οικογένεια με επιχορήγηση του Εθνικού Μηχανισμού για τα Δικαιώματα της Γυναίκας. Ωστόσο, η Επιτροπή εξακολουθεί να ανησυχεί για τον μικρό αριθμό διώξεων και καταδικών σε περιπτώσεις ενδοοικογενειακής βίας, παρά τον υψηλό αριθμό καταγγελιών. Επίσης, εξέφρασε ανησυχία για την απουσία της έμφυλης διάστασης στα κρατικά προγράμματα και πολιτικές που αφορούν θέματα βίας στην οικογένεια. Επιπλέον, η Επιτροπή υπογράμμισε την έλλειψη ικανοποιητικής στήριξης και προστασίας των θυμάτων βίας, δεδομένου ότι στην Κύπρο λειτουργεί μόνο ένα καταφύγιο για θύματα ενδοοικογενειακής βίας.

Μεταξύ άλλων, η Επιτροπή καλεί τη Κυπριακή Δημοκρατία:

(α) να λάβει αποτελεσματικά μέτρα για τη διερεύνηση καταγγελιών όλων των μορφών βίας, καθώς και τη δίωξη και τιμωρία των δραστών, συμπεριλαμβανομένης της παροχής υποχρεωτικής κατάρτισης των δικαστών, των εισαγγελέων και των δικηγόρων και την παροχή νομικής βοήθεια στα θύματα.

(β) να διασφαλίσει την αποτελεσματική εφαρμογή του Εθνικού Σχεδίου Δράσης για την Πρόληψη και Καταπολέμηση της Βίας στην Οικογένεια με συγκεκριμένα χρονοδιαγράμματα και επαρκή προϋπολογισμό για τη παρακολούθηση και αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας και επίτευξης στόχων των συγκεκριμένων δράσεων.

(γ) να ενισχύσει το σύστημα συλλογής δεδομένων για όλες τις μορφές βίας κατά των γυναικών.

(δ) να μεριμνήσει για την εξασφάλιση επαρκούς βοήθειας και προστασίας σε γυναίκες θύματα βίας, και

(ε) να ορίσει ένα χρονοδιάγραμμα για την επικύρωση της Σύμβασης του Συμβουλίου της Ευρώπης για την πρόληψη και την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών.

- Τα ευρήματα της πανευρωπαϊκής έρευνας με θέμα «Βία κατά των γυναικών» (2014) που πραγματοποιήθηκε από τον FRA (Οργανισμό Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης). Σύμφωνα με τα ευρήματα της έρευνας το 22% των γυναικών στην Κύπρο έχουν βιώσει σωματική ή / και σεξουαλική βία από την ηλικία των 15 ετών. Ειδικότερα, το 14% των γυναικών έχουν υποστεί σωματική βία από σύντροφο, 4 % των γυναικών έχουν υποστεί σεξουαλική βία από σύντροφο, και το 39% των γυναικών έχουν βιώσει κάποια μορφή ψυχολογικής βίας από σύντροφο.

- Τη Σύμβαση του Συμβουλίου της Ευρώπης για την Πρόληψη και Καταπολέμηση της Βίας κατά των Γυναικών και της Ενδοοικογενειακής Βίας (Σύμβαση της Κωνσταντινούπολης). Εκφράζεται η ιδιαίτερη ικανοποίηση της για την απόφαση της Κυπριακής κυβέρνησης να υπογράψει την εν λόγω Σύμβαση στις 16 Ιουνίου 2015, η οποία άνοιξε για υπογραφή στην Κωνσταντινούπολη στις 11 Μαΐου του 2011. Η εν λόγω Σύμβαση αποτελεί ένα σημαντικό, δεσμευτικό, διεθνές εργαλείο που μπορεί να συμβάλει ουσιαστικά στη διαμόρφωση αποτελεσματικών πολιτικών για την πρόληψη όλων των μορφών βίας κατά των γυναικών, στην προστασία, στήριξη και ενδυνάμωση των θυμάτων, στην προαγωγή της διεθνούς συνεργασίας και στην παραδειγματική τιμωρία των θυτών. Η Κύπρος είναι η 38η χώρα που έχει υπογράψει την Σύμβαση, ενώ 19 χώρες την έχουν ήδη επικυρώσει. Η υπογραφή της Σύμβασης θα συμβάλει τα μέγιστα στην πρόληψη και αντιμετώπιση όλων των μορφών βίας κατά των γυναικών και της ενδοοικογενειακής βίας. Στόχος είναι η προώθηση της κύρωσης της εν λόγω Σύμβασης από τη Βουλή με Νόμο.
- Τον περί της Πρόληψης και της Καταπολέμησης της Σεξουαλικής Κακοποίησης, της Σεξουαλικής Εκμετάλλευσης Παιδιών και της Παιδικής Πορνογραφίας Νόμο του 2014 (Ν.91(Ι)/2014).
- Τον περί της Θέσπισης Ελάχιστων Προτύπων σχετικά με τα Δικαιώματα, την Υποστήριξη και την Προστασία Θυμάτων της Εγκληματικότητας Νόμο του 2016 (Ν.51(Ι)/2016).
- Τις θέσεις της Επιτρόπου Διοικήσεως και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, της Επιτρόπου για τα Δικαιώματα του Παιδιού, των Φορέων Ισότητας, Ακαδημαϊκών/Ερευνητικών Φορέων, καθώς και Μη-Κυβερνητικών Οργανώσεων.

5. Με βάση τα πιο πάνω έχουν καθοριστεί οι ακόλουθοι έξι βασικοί στόχοι προτεραιότητας:

- 1) Παρακολούθηση του προβλήματος της βίας στην οικογένεια
- 2) Πρόληψη του φαινομένου της βίας στην οικογένεια
- 3) Επιμόρφωση και εξειδίκευση των επαγγελματιών
- 4) Αποτελεσματική εφαρμογή της νομοθεσίας
- 5) Ενίσχυση των υπηρεσιών προστασίας και στήριξης θυμάτων βίας στην οικογένεια
- 6) Συντονισμός και αξιολόγηση της εφαρμογής του Εθνικού Σχεδίου Δράσης.

6. Ο κάθε στόχος προτεραιότητας αναλύεται σε ενδιάμεσους στόχους, δράσεις, φορείς υλοποίησης, χρονοδιάγραμμα και δείκτες παρακολούθησης των δράσεων. Συγκεκριμένα, το νέο Εθνικό Σχέδιο επικεντρώνεται, μεταξύ άλλων, στην προώθηση/ υλοποίηση των πιο κάτω θεμάτων:

- Ολοκλήρωση της αναβάθμισης των Εγχειριδίων των Διατμηματικών Διαδικασιών για Ενήλικες και Παιδιά σχετικά με το χειρισμό περιστατικών βίας στην οικογένεια και θεσμοθέτηση τους υπό μορφή Κανονισμών από τη Βουλή.
- Προώθηση εφαρμογής μοντέλου για την στήριξη και προστασία γυναικών θυμάτων βίας (Μονάδα Στήριξης Γυναικών)
- Προώθηση διαδικασιών Αξιολόγησης/ Διαχείρισης Κινδύνου σε όλες τις εμπλεκόμενες υπηρεσίες.
- Προώθηση δημιουργίας ενιαίου αρχείου στατιστικών δεδομένων καταγραφής περιστατικών βίας στην οικογένεια.
- Προώθηση συστηματικής διατμηματικής επιμόρφωσης των επαγγελματιών μέσα από την ΚΑΔΔ (Κυπριακή Ακαδημία Δημόσια Διοίκησης).
- Επιδότηση Συμβουλευτικής Επιτροπής για πρόσληψη οικογενειακών συμβούλων από τον ιδιωτικό τομέα.
- Προώθηση της αποτελεσματικής εφαρμογής του περί της Θέσπισης Ελάχιστων Προτύπων σχετικά με τα Δικαιώματα, την Υποστήριξη και την Προστασία Θυμάτων της Εγκληματικότητας Νόμου του 2016 (Ν.51(Ι)/2016).
- Προώθηση της κύρωσης της Σύμβασης της Κωνσταντινούπολης από τη Βουλή με νόμο.

7. Καταληκτικά, το νέο Εθνικό Σχέδιο Δράσης αποτελεί ένα σημαντικό εργαλείο για την προώθηση της Πρόληψης και Καταπολέμησης της Βίας στην Οικογένεια, δεδομένου ότι, πέρα από τη στοχοθέτηση και προγραμματισμό των δράσεων, θα συμβάλει στον ενδοτμηματικό και διατμηματικό συντονισμό των δράσεων/ προγραμμάτων, καθώς και στην παρακολούθηση και αξιολόγηση της υλοποίησής τους.

**ΠΙΝΑΚΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΕΘΝΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΔΡΑΣΗΣ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΛΗΨΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΤΗΣ ΒΙΑΣ ΣΤΗΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ
(2017-2019)**

**Στρατηγικός Στόχος 1:
Παρακολούθηση του Προβλήματος της Βίας στην Οικογένεια**

A/A	Στόχος	Δράσεις	Υλοποίηση	Φορέας Υλοποίησης	Χρονοδιάγραμμα	Δείκτες Παρακολούθησης
1.1	Προώθηση Δημιουργίας Ενιαίου Αρχείου Στατιστικών Δεδομένων Καταγραφής Περιστατικών Βίας στην Οικογένεια	<ul style="list-style-type: none"> • Συντονισμός ενεργειών για μετάκληση εμπειρογνώμονα από το εξωτερικό. • Μελέτη και υποβολή πρότασης στο Αρμόδιο Υπουργείο. • Πιλοτική εφαρμογή προγράμματος καταγραφής περιστατικών κακοποίησης παιδιών 		<p>Συμβουλευτική Επιτροπή για την Πρόληψη και Καταπολέμηση της Βίας στην Οικογένεια</p> <p>σε συνεργασία με:</p> <p>Υπουργείο Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων</p> <p>Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημόσιας Τάξης</p> <p>Στατιστική Υπηρεσία</p> <p>Επίτροπο Διοικήσεως και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων</p> <p>Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού</p> <p>Υπουργείο Υγείας</p> <p>Αστυνομία</p>		<p>Αριθμός Συναντήσεων</p> <p>Υποβολή πρότασης</p> <p>Εφαρμογή πιλοτικού προγράμματος</p> <p>Αξιολόγηση πιλοτικού προγράμματος</p>
1.2	Προώθηση Δημιουργίας Αρχείου «Child at Risk Register»	<ul style="list-style-type: none"> • Μελέτη και υποβολή πρότασης στο Αρμόδιο Υπουργείο. 		<p>Συμβουλευτική Επιτροπή για την Πρόληψη και Καταπολέμηση της Βίας στην Οικογένεια</p>		<p>Υποβολή πρότασης</p>
1.3	Προώθηση Δημιουργίας Κέντρου Τεκμηρίωσης και Μελέτης για τη	<ul style="list-style-type: none"> • Δημιουργία σχετικής βάσης δεδομένων στην ιστοσελίδα της ΣΕ. 		<p>Συμβουλευτική Επιτροπή για την Πρόληψη και Καταπολέμηση της Βίας στην Οικογένεια</p>		<p>Ιστοσελίδα Συμβουλευτικής Επιτροπής</p>

Συμβουλευτική Επιτροπή Πρόληψης & Καταπολέμησης της Βίας στην Οικογένεια
Τηλ.22775888, Φαξ.22775999, www.familyviolence.gov.cy
Τ.Θ.16045, 2085 Λευκωσία

A/A	Στόχος	Δράσεις	Υλοποίηση	Φορέας Υλοποίησης	Χρονοδιάγραμμα	Δείκτες Παρακολούθησης
	Βία στην Οικογένεια					
1.4	Έρευνα για όλες τις μορφές βίας στην οικογένεια	<ul style="list-style-type: none"> Υποβολή ερευνητικών προτάσεων σε τοπικά και Ευρωπαϊκά προγράμματα Διεξαγωγή έρευνας για όλες τις μορφές βίας στην οικογένεια 		<p>Συμβουλευτική Επιτροπή για την Πρόληψη και Καταπολέμηση της Βίας στην Οικογένεια</p> <p>Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις</p> <p>Ακαδημαϊκά Ιδρύματα</p>		<p>Υποβολή ερευνητικών προτάσεων</p> <p>Αριθμός ερευνών</p>

**Στρατηγικός Στόχος 2:
Πρόληψη του Φαινομένου της Βίας στην Οικογένεια**

A/A	Στόχος	Δράσεις	Υλοποίηση	Υπεύθυνος Φορέας	Χρονοδιάγραμμα	Δείκτες Παρακολούθησης
2.1	Πρόληψη και έγκαιρος εντοπισμός κακοποιημένων παιδιών και ατόμων με ειδικές ανάγκες	<ul style="list-style-type: none"> • Προώθηση του θεσμού της κατ' οίκον επίσκεψης σε παιδιά κάτω των 5 χρόνων, σε ευάλωτες οικογένειες και σε άτομα με ειδικές ανάγκες από τις Επισκέπτριες Υγείας. • Δημιουργία εντύπου αναφοράς εντοπισμού ατόμων ή οικογενειών «υψηλού κινδύνου» 		<p>Συμβουλευτική Επιτροπή για την Πρόληψη και Καταπολέμηση της Βίας στην Οικογένεια</p> <p>Υπουργείο Υγείας</p> <p>Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας</p>		<p>Υποβολή πρότασης</p> <p>Έντυπο αναφοράς</p>
2.2	Προώθηση της ισότητας των φύλων και της εξάλειψης των στερεοτύπων φύλου	<ul style="list-style-type: none"> • Προώθηση προγραμμάτων και δράσεων για την ισότητα των φύλων σε όλους τους τομείς 		<p>Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημόσιας Τάξης</p> <p>Εθνικός Μηχανισμός για τα Δικαιώματα της Γυναίκας</p> <p>Επίτροπος Ισότητας των Φύλων</p> <p>Υπουργείο Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων</p> <p>Επιτροπή Ισότητας των Φύλων στην Απασχόληση και Επαγγελματική Εκπαίδευση</p> <p>Γυναικείες οργανώσεις και Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις</p> <p>Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού</p> <p>Έδρα ΟΥΝΕΣΚΟ για την Ισότητα και την</p>		<p>Αριθμός προγραμμάτων/δράσεων</p>

Α/Α	Στόχος	Δράσεις	Υλοποίηση	Υπεύθυνος Φορέας	Χρονοδιάγραμμα	Δείκτες Παρακολούθησης
				Ενδυνάμωση των δύο φύλων Παιδαγωγικό Ινστιτούτο Κυπριακή Ακαδημία Δημόσιας Διοίκησης		
2.3	Ενημέρωση/ διαφώτιση και ευαισθητοποίηση του κοινού για το θέμα της Βίας στην Οικογένεια	<ul style="list-style-type: none"> • Εκστρατείες ενημέρωσης • Διάδοση μηνυμάτων μέσα από τα ΜΜΕ • Έκδοση και διάχυση ενημερωτικού υλικού 		Συμβουλευτική Επιτροπή για την Πρόληψη και Καταπολέμηση της Βίας στην Οικογένεια Ένωση Κοινοτήτων Κύπρου Ένωση Δήμων Κύπρου Γυναικείες οργανώσεις και Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις Αστυνομία Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού Επίτροπος Διοικήσεως και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων Επίτροπος Προστασίας των Δικαιωμάτων του Παιδιού Εθνικός Μηχανισμός για τα Δικαιώματα της Γυναίκας Υπουργείο Υγείας		Δράσεις/ εκδηλώσεις Ανακοινώσεις τύπου Εκδόσεις/ επανεκδόσεις ενημερωτικού υλικού

A/A	Στόχος	Δράσεις	Υλοποίηση	Υπεύθυνος Φορέας	Χρονοδιάγραμμα	Δείκτες Παρακολούθησης
2.4	Ενίσχυση της εκπαίδευσης	<ul style="list-style-type: none"> Εφαρμογή του Αναλυτικού Προγράμματος Σπουδών Αγωγής Υγείας σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης. Ενσωμάτωση θεμάτων σεξουαλικής και αναπαραγωγικής υγείας στη διδακτέα ύλη όλων των βαθμίδων της εκπαίδευσης. Υποχρεωτική επιμόρφωση όλων των εκπαιδευτικών, όλων των βαθμίδων, που εμπλέκονται σε θέματα σεξουαλικής διαπαιδαγώγησης. 		<p>Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού</p> <p>σε συνεργασία με</p> <p>Παιδαγωγικό Ινστιτούτο και άλλους φορείς</p>		<p>Αναλυτικό Πρόγραμμα Σπουδών</p> <p>Διδακτέα ύλη των Δημοτικών, Γυμνασίων και Λυκείων</p> <p>Αριθμός εκπαιδευσεων</p>

**Στρατηγικός Στόχος 3:
Επιμόρφωση και Εξειδίκευση των Επαγγελματιών**

A/A	Στόχος	Δράσεις	Υλοποίηση	Υπεύθυνος Φορέας	Χρονοδιάγραμμα	Δείκτες Παρακολούθησης
3.1	Ενημέρωση, ευαισθητοποίηση και επιμόρφωση των Εκπαιδευτικών	<ul style="list-style-type: none"> Ένταξη του θέματος της Βίας στην Οικογένεια στην ενδουπηρεσιακή εκπαίδευση. Οργάνωση ενδομηματικών και διαμηματικών προγραμμάτων επιμόρφωσης. Εξειδικευμένη εκπαίδευση σε Εκπαιδευτικούς, Ψυχολόγους και καθηγητές Συμβουλευτικής & Επαγγελματικής Αγωγής για την παιδική κακοποίηση. 		<p>Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού</p> <p>σε συνεργασία με άλλους φορείς</p> <p>Παιδαγωγικό Ινστιτούτο</p> <p>Κυπριακή Ακαδημία Δημόσιας Διοίκησης</p>		<p>Αριθμός σεμιναρίων/εκπαιδευσεων/προγραμμάτων</p> <p>Αριθμός επαγγελματιών</p> <p>Αξιολόγηση σεμιναρίων/εκπαιδευσεων/προγραμμάτων</p>
3.2	Ενημέρωση, ευαισθητοποίηση και επιμόρφωση των Λειτουργών Κοινωνικών Υπηρεσιών	<ul style="list-style-type: none"> Ένταξη του θέματος της Βίας στην Οικογένεια στην ενδουπηρεσιακή εκπαίδευση. Οργάνωση ενδομηματικών και διαμηματικών προγραμμάτων επιμόρφωσης. Εξειδικευμένη εκπαίδευση για την αναγνώριση κακοποιημένων παιδιών, γυναικών, ηλικιωμένων, καθώς και ατόμων με ειδικές ανάγκες. 		<p>Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας</p> <p>σε συνεργασία με άλλους φορείς</p> <p>Κυπριακή Ακαδημία Δημόσιας Διοίκησης</p>		<p>Αριθμός σεμιναρίων/εκπαιδευσεων/προγραμμάτων</p> <p>Αριθμός επαγγελματιών</p> <p>Αξιολόγηση σεμιναρίων/εκπαιδευσεων/προγραμμάτων</p>
3.3	Ενημέρωση, ευαισθητοποίηση και επιμόρφωση των μελών της Αστυνομίας	<ul style="list-style-type: none"> Ενίσχυση της διδασκαλίας του θέματος της Βίας στην Οικογένεια σε όλα τα επίπεδα της εκπαίδευσης. Οργάνωση ενδομηματικών και διαμηματικών προγραμμάτων επιμόρφωσης. Εξειδικευμένη εκπαίδευση για λήψη κατάθεσης/ οπτικογραφημένης κατάθεσης από ανήλικα άτομα. Εξειδικευμένη εκπαίδευση των Αστυνομικών της Γειτονιάς αναφορικά με τον εντοπισμό και την παραπομπή περιστατικών βίας στην οικογένεια. 		<p>Αστυνομία</p> <p>σε συνεργασία με άλλους φορείς</p>		<p>Αριθμός σεμιναρίων/εκπαιδευσεων/προγραμμάτων</p> <p>Αριθμός επαγγελματιών</p> <p>Αξιολόγηση σεμιναρίων/εκπαιδευσεων/προγραμμάτων</p>

A/A	Στόχος	Δράσεις	Υλοποίηση	Υπεύθυνος Φορέας	Χρονοδιάγραμμα	Δείκτες Παρακολούθησης
3.4	Ενημέρωση, ευαισθητοποίηση και επιμόρφωση των Επαγγελματιών Υπηρεσιών Υγείας	<ul style="list-style-type: none"> Ένταξη του θέματος της βίας στην οικογένεια στην ενδοϋπηρεσιακή εκπαίδευση όλων των επαγγελματιών Υπηρεσιών Υγείας. Οργάνωση διατμηματικών, διεπιστημονικών και ενδοτμηματικών προγραμμάτων επιμόρφωσης. Εξειδικευμένη εκπαίδευση για αναγνώριση των κακοποιημένων γυναικών, παιδιών, ηλικιωμένων, καθώς και ατόμων με ειδικές ανάγκες από το προσωπικό των Πρώτων Βοηθειών 		Υπουργείο Υγείας σε συνεργασία με την Κυπριακή Ακαδημία Δημόσιας Διοίκησης και άλλους φορείς		Αριθμός σεμιναρίων/εκπαιδευσεων/προγραμμάτων Αριθμός επαγγελματιών Αξιολόγηση σεμιναρίων/εκπαιδευσεων/προγραμμάτων
3.5	Ενημέρωση, ευαισθητοποίηση και επιμόρφωση των Επαγγελματιών του ιδιωτικού τομέα και Εθελοντών των Μη Κυβερνητικών Οργανισμών (ΜΚΟ)	<ul style="list-style-type: none"> Οργάνωση σεμιναρίων/ ημερίδων/ ενημερωτικών συναντήσεων/ βιωματικών εργαστηρίων 		Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις σε συνεργασία με άλλους φορείς		Αριθμός σεμιναρίων Αριθμός επαγγελματιών Αξιολόγηση σεμιναρίων
3.6	Ενημέρωση, ευαισθητοποίηση και επιμόρφωση των Παρατηρητών της Γειτονιάς (τοπικής αυτοδιοίκησης)	<ul style="list-style-type: none"> Συνεργασία με τη ΣΕ με στόχο την εξειδικευμένη εκπαίδευση των Παρατηρητών της τοπικής αυτοδιοίκησης αναφορικά με τον εντοπισμό και την παραπομπή περιστατικών βίας στην οικογένεια. 		Συμβουλευτική Επιτροπή για την Πρόληψη και Καταπολέμηση της Βίας στην Οικογένεια Ένωση Κοινοτήτων Κύπρου Ένωση Δήμων Κύπρου σε συνεργασία με άλλους φορείς		Αριθμός εκπαιδύσεων Αριθμός επαγγελματιών Αξιολόγηση εκπαιδύσεων
3.7	Ενημέρωση, ευαισθητοποίηση και επιμόρφωση των Δικαστών	<ul style="list-style-type: none"> Υποβολή πρότασης προς το Ανώτατο Δικαστήριο Οργάνωση σεμιναρίων/βιωματικών εργαστηρίων 		Συμβουλευτική Επιτροπή για την Πρόληψη και Καταπολέμηση της		Υποβολή πρότασης Αριθμός Δικαστών

A/A	Στόχος	Δράσεις	Υλοποίηση	Υπεύθυνος Φορέας	Χρονοδιάγραμμα	Δείκτες Παρακολούθησης
				Βίαις στην Οικογένεια Ανώτατο Δικαστήριο σε συνεργασία με άλλους φορείς		Αξιολόγηση σεμιναρίων
3.8	Διατμηματική επιμόρφωση των Επαγγελματιών	<ul style="list-style-type: none"> Διατμηματική επιμόρφωση των κρατικών λειτουργών όλων των εμπλεκόμενων Υπηρεσιών. 		<p>Επίτροπος Διοικήσεως και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων/Αρχή Ισότητας</p> <p>Κυπριακή Ακαδημία Δημόσιας Διοίκησης</p> <p>Συμβουλευτική Επιτροπή για την Πρόληψη και Καταπολέμηση της Βίας στην Οικογένεια</p> <p>Μεσογειακό Ινστιτούτο Μελετών Κοινωνικού Φύλου</p> <p>Σύνδεσμος για την Πρόληψη και Αντιμετώπιση της Βίας στην Οικογένεια</p>		<p>Αριθμός σεμιναρίων</p> <p>Αριθμός επαγγελματιών</p> <p>Αξιολόγηση σεμιναρίων</p>

**Στρατηγικός Στόχος 4:
Αποτελεσματική Εφαρμογή της Νομοθεσίας**

A/A	Στόχος	Δράσεις	Υλοποίηση	Υπεύθυνος Φορέας	Χρονοδιάγραμμα	Δείκτες Παρακολούθησης
4.1	Διατμηματικές Διαδικασίες (ΔΔ)	<ul style="list-style-type: none"> • Διαβούλευση με τα εμπλεκόμενα υπουργεία/ κρατικές υπηρεσίες, τον Σύνδεσμο Πρόληψης και Αντιμετώπισης της Βίας στην Οικογένεια, καθώς και άλλες Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις. • Ολοκλήρωση της αναβάθμισης/ βελτίωσης των ΔΔ για παιδιά και ενήλικες. • Θεσμοθέτηση των ΔΔ υπό μορφή Κανονισμών και έγκρισή τους από τη Βουλή των Αντιπροσώπων για να έχουν αναγκαστική ισχύ και να προβλέπονται λεπτομερώς: α) οι ευθύνες του κάθε φορέα/ υπηρεσίας. β) οι κυρώσεις (μέσω της νομοθεσίας) σε περιπτώσεις που δεν τηρούνται οι καθορισμένες ευθύνες 		<p>Συμβουλευτική Επιτροπή για την Πρόληψη και Καταπολέμηση της Βίας στην Οικογένεια</p> <p>Υπουργείο Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων</p> <p>Υπουργικό Συμβούλιο</p> <p>Νομική Υπηρεσία</p> <p>Βουλή των Αντιπροσώπων</p> <p>Αστυνομία</p> <p>Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού</p> <p>Υπουργείο Υγείας</p>		<p>Υποβολή Εγχειριδίου ΔΔ Ενηλίκων</p> <p>Υποβολή Εγχειριδίου ΔΔ Παιδιών</p> <p>Θεσμοθέτηση των ΔΔ υπό μορφή Κανονισμών</p>
4.2	Διορισμός Οικογενειακών Συμβούλων από τον ιδιωτικό τομέα	<ul style="list-style-type: none"> • Μελέτη και υποβολή πρότασης στο Αρμόδιο Υπουργείο. 		<p>Συμβουλευτική Επιτροπή για την Πρόληψη και Καταπολέμηση της Βίας στην Οικογένεια</p>		<p>Υποβολή πρότασης</p>

A/A	Στόχος	Δράσεις	Υλοποίηση	Υπεύθυνος Φορέας	Χρονοδιάγραμμα	Δείκτες Παρακολούθησης
				σε συνεργασία με άλλους φορείς		
4.3	Προώθηση της Σύμβασης του Συμβουλίου της Ευρώπης για την Πρόληψη και Καταπολέμηση της Βίας κατά των Γυναικών και της Ενδοοικογενειακής Βίας (Σύμβαση της Κωνσταντινούπολης)	<ul style="list-style-type: none"> • Διεξαγωγή μελέτης του παρόντος νομοθετικού πλαισίου σχετικά με τις απαιτήσεις που προκύπτουν από τις πρόνοιες της Σύμβασης. • Υποβολή πρότασης νόμου για την εφαρμογή της Σύμβασης • Υποβολή και υιοθέτηση πρότασης νόμου για την ποινικοποίηση του αδικήματος της παρενοχλητικής παρακολούθησης (stalking) 		<p>Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημόσιας Τάξης</p> <p>Νομική Υπηρεσία</p> <p>Βουλή των Αντιπροσώπων</p> <p>Συμβουλευτική Επιτροπή για την Πρόληψη και Καταπολέμηση της Βίας στην Οικογένεια</p> <p>Μεσογειακό Ινστιτούτο Μελετών Κοινωνικού Φύλου</p>		<p>Ετοιμασία και υποβολής μελέτης</p> <p>Πρόταση νόμου για τη πρόληψη και καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών</p> <p>Ποινικοποίηση του αδικήματος της παρενοχλητικής παρακολούθησης (stalking)</p>
4.4	Ο περί της Θέσπισης Ελάχιστων Προτύπων σχετικά με τα Δικαιώματα, την Υποστήριξη και την Προστασία Θυμάτων της Εγκληματικότητας Νόμος του 2016 (Ν.51(Ι)/2016)	<ul style="list-style-type: none"> • Προώθηση της αποτελεσματικής εφαρμογής της νομοθεσίας αναφορικά με τα θύματα ενδοοικογενειακής βίας. • Δημιουργία υλικού ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης για τα δικαιώματα των θυμάτων ενδοοικογενειακής βίας στο πλαίσιο της σχετικής νομοθεσίας. • Οργάνωση εξειδικευμένων εκπαιδευτικών προγραμμάτων για επαγγελματίες. 		<p>Νομική Υπηρεσία</p> <p>Υπουργείο Εσωτερικών</p> <p>Αστυνομία</p> <p>Υπουργείο Εξωτερικών</p> <p>Υπουργείο Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών</p>		<p>Αριθμός συναντήσεων</p> <p>Εκδόσεις</p> <p>Επιστολές</p>

A/A	Στόχος	Δράσεις	Υλοποίηση	Υπεύθυνος Φορέας	Χρονοδιάγραμμα	Δείκτες Παρακολούθησης
				<p>Ασφαλίσεων</p> <p>Υπουργείο Υγείας</p> <p>Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού</p> <p>Συμβουλευτική Επιτροπή για την Πρόληψη και Καταπολέμηση της Βίας στην Οικογένεια</p>		
4.5	Ο περί της Πρόληψης και της Καταπολέμησης της Σεξουαλικής Κακοποίησης, της Σεξουαλικής Εκμετάλλευσης Παιδιών και της Παιδικής Πορνογραφίας Νόμος του 2014 Ν.91(Ι)/2014	<ul style="list-style-type: none"> • Προώθηση της υλοποίησης της Εθνικής Στρατηγικής για την προστασία των παιδιών από την σεξουαλική εκμετάλλευση, σεξουαλική κακοποίηση και παιδική πορνογραφία. • Εναρμόνιση της σχετικής Νομοθεσίας με τις ΔΔ για τα παιδιά. 		<p>Υπουργείο Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων</p> <p>Νομική Υπηρεσία</p> <p>Αστυνομία</p> <p>Υπουργείο Υγείας</p> <p>Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού</p> <p>Συμβουλευτική Επιτροπή για την Πρόληψη και Καταπολέμηση της Βίας στην Οικογένεια</p>		<p>Αριθμός συναντήσεων</p> <p>Αριθμός προγραμμάτων/δράσεων</p> <p>Υποβολή Εγχειριδίου ΔΔ Παιδιών</p>

Α/Α	Στόχος	Δράσεις	Υλοποίηση	Υπεύθυνος Φορέας	Χρονοδιάγραμμα	Δείκτες Παρακολούθησης
				Hope for Children		

Στρατηγικός Στόχος 5:
Ενίσχυση των Υπηρεσιών Προστασίας και Στήριξης Θυμάτων Βίας στην Οικογένεια

A/A	Στόχος	Δράσεις	Υλοποίηση	Υπεύθυνος Φορέας	Χρονοδιάγραμμα	Δείκτες Παρακολούθησης
5.1	Δημιουργία δομών προστασίας θυμάτων βίας	<ul style="list-style-type: none"> • Θεσμοθέτηση Κανονισμών λειτουργίας των Χώρων Φιλοξενίας θυμάτων βίας. • Λειτουργία της τηλεφωνικής γραμμής βοήθειας για θύματα βίας (help line) σε 24ωρη βάση • Εφαρμογή μοντέλου για την στήριξη και προστασία γυναικών θυμάτων βίας (Μονάδα Στήριξης Γυναικών) 		<p>Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας</p> <p>Συμβουλευτική Επιτροπή για την Πρόληψη και Καταπολέμηση της Βίας στην Οικογένεια</p> <p>Σύνδεσμος για την Πρόληψη και Αντιμετώπιση της Βίας στην Οικογένεια</p>		<p>Θεσμοθέτηση Κανονισμών</p> <p>Τηλεφωνική γραμμή</p> <p>Εφαρμογή μοντέλου</p>
5.2	Μείωση επαναλαμβανόμενης θυματοποίησης μεταξύ θυμάτων υψηλού κινδύνου	<ul style="list-style-type: none"> • Μελέτη για διερεύνηση της εφαρμοσιμότητας διαφόρων μοντέλων αξιολόγησης κινδύνου για όλες τις υπηρεσίες που εμπλέκονται στην αντιμετώπιση/ καταπολέμηση της ενδοοικογενειακής βίας • Ετοιμασία νέου εγχειριδίου για εντοπισμό και χειρισμό περιστατικών υψηλού κινδύνου 		<p>Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημόσιας Τάξης</p> <p>σε συνεργασία με:</p> <p>Αστυνομία</p> <p>Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας</p> <p>Υπουργείο Υγείας</p> <p>Νομική Υπηρεσία</p> <p>Συμβουλευτική Επιτροπή για την Πρόληψη και Καταπολέμηση της Βίας στην Οικογένεια</p> <p>Μεσογειακό Ινστιτούτο Μελετών</p>		Υποβολή πρότασης/ μελέτης

Α/Α	Στόχος	Δράσεις	Υλοποίηση	Υπεύθυνος Φορέας	Χρονοδιάγραμμα	Δείκτες Παρακολούθησης
				Κοινωνικού Φύλο Σύνδεσμο για την Πρόληψη και Αντιμετώπιση της Βίας στην Οικογένεια Άλλες Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις		
5.3	Παροχή θεραπείας σε θύτες και θύματα	<ul style="list-style-type: none"> Αξιολόγηση των υφιστάμενων Θεραπευτικών Προγραμμάτων Εφαρμογή Θεραπευτικών Προγραμμάτων για Θύτες στις φυλακές. 		Υπουργείο Υγείας σε συνεργασία με: Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημόσιας Τάξεως Συμβουλευτική Επιτροπή για την Πρόληψη και Καταπολέμηση της Βίας στην Οικογένεια Σύνδεσμος για την Πρόληψη και Αντιμετώπιση της Βίας στην Οικογένεια		Υποβολή προτάσεων
5.4	Αξιοποίηση του Ταμείου Θυμάτων Βίας για αντιμετώπιση άμεσων αναγκών θυμάτων βίας στην οικογένεια	<ul style="list-style-type: none"> Διερεύνηση για εξασφάλιση ευρωπαϊκού προγράμματος για Νομική Αρωγή σε Θύματα Βίας 		Συμβουλευτική Επιτροπή για την Πρόληψη και Καταπολέμηση της Βίας στην Οικογένεια		Αποτέλεσμα διερεύνησης

Στρατηγικός Στόχος 6:
Συντονισμός και Αξιολόγηση της Εφαρμογής του Εθνικού Σχεδίου Δράσης

Α/Α	Στόχος	Δράσεις	Υλοποίηση	Υπεύθυνος Φορέας	Δείκτες Παρακολούθησης	Παρατηρήσεις ΥΕΚΑ
6.1	Παρακολούθηση της εφαρμογής του Εθνικού Σχεδίου Δράσης	<ul style="list-style-type: none"> • Συντονισμός και παρακολούθηση του Εθνικού Σχεδίου Δράσης • Καθορισμός συντονιστή σε κάθε Υπουργείο/ κρατική υπηρεσία/ Μη Κυβερνητική Οργάνωση • Πραγματοποίηση διατμηματικών συναντήσεων • Ετοιμασία Έκθεσης Προόδου του Σχεδίου Δράσης 		Συμβουλευτική Επιτροπή Πρόληψης και Καταπολέμησης της Βίας στην Οικογένεια	Επιστολές Αριθμός συναντήσεων Εκθέσεις προόδου	
		<ul style="list-style-type: none"> • Αποστολή των δράσεων ετησίως στη Συμβουλευτική Επιτροπή Πρόληψης και Καταπολέμησης της Βίας στην Οικογένεια 		Υπουργεία Κρατικές Υπηρεσίες Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις	Αριθμός αποστολών	

